

ЧУРАПЧЫГА

ИККИ САҢА МАҤАҤЫН ЭБИЛИННЭ

Соторутаабыга диэри ыал дьэтигэр үлэли турбут хаһаайыстыбаннай табаардары атыллыр "Кэнчээри" маҤаҥын, Чурапчы салионьэтигэр Комсомольскай уулусса 12-гэр баар эргэ дьэтигэр тупсаҕайдык ерөмүөннээн, манна көстө.

МаҤаҥынга хаһаайыстыбага наадалаах табаар арааһа, оҕо оонньуура, мизбэл, боро-дуукта, о.д.а. атылланалар. Тутуу матырыйаалларыттан күн бүгүн "Кэнчээри" ДВП-ны, тоһобону, фанераны, кырааска галбытын атылланнаах сеп.

Бу көргөһүүнү предпринимателлэр Людмила Трокопьевна уонна Прокопий Петрович Савиннар маҤаҥыннара, Сэби-доссийнэн Александра Ивановна Макарова үлэлиир.

Табаары Прокопий Петрович бэйэтэ Москваттан, Благовещенскайтан, дойду атын да куораттарыттан булар-талар, ол самолетунан, поёһунан кэлбитин утары массыынанан бараан аҕалар.

Савиннар саҥага сайдам дьон быһытынан улууска ытыллар араас дьаһаллартан туора турбаттар, ураты наадалаах үтүө дьыалаларга үл-харчы өттүнэн көмөлөһөллөрүн ытык изостэринэн ааҕаллар. Кинилэр "Кэскил" уһуйаанга шефтээхтэр, Людмила Трокопьевна манна попечитель. Кыһалбалаах кырдьаҕастарга эмиз өйөбүл-тирэх буолаллар.

Дьэ, итиник ааттын кэрэ "Кэнчээри" үлөтө-хамнаһа ситэ-тупса, дьон-сэргэ махтаһын ыла

туруохтун.

"Сельхоз" томторугар сыыр үрдүгэр турар тупсаҕай оҕонуулаах "Ситим" маҤаҥынга кирибит. Манна үһс сылын предпринимательствонан дьарыктанар Зоя Николаевна Сивцева эргэ дьэтигэр атыллан, иһин-таһын киһи билбэт гына уларытан, аҕыйах хонуктаарыттан бэттэх дьон сабулаан сылдьар маҤаҥыннаны анын тэлэчи аста. Атыһытынан бэйэтэ турар.

Табаардарын Новосибирскай куораттан "Айан" фирма хаачыйар, онно фирма директорынан бири дойдулаахпыт, Чурапчыттан төрүттээх Вера Афинасьевна Еттыкова үлэлиир. "Ситимтан" иһити-хомуоһу, атах таһаһын, кинигэлэри сэргэ араас мизбэл, холдильнигы уо.д.а. атылланнаахпыт сеп.

Эһигини "Кэнчээри" уонна "Ситим" маҤаҥыннар күүтэллэр. Кэлин, көрүң, атыллан!

Иннокентий
ГРИГОРЬЕВ.

РЕСТРУКТУРИЗАЦИЯ ЗАДОЛЖЕННОСТИ В ПЕНСИОННЫЙ ФОНД – РЕАЛЬНАЯ ВОЗМОЖНОСТЬ СПИСАНИЯ ЧАСТИ ПЕНЕЙ И ШТРАФОВ

В связи с введением части второй Налогового кодекса и внесением изменений в некоторые законодательные акты Российской Федерации изменен порядок реструктуризации задолженности по страховым взносам в государственные социальные внебюджетные фонды, начисленным пеням и штрафам.

В соответствии с постановлением Правительства РФ от 01.10.2001 г. №699 реструктуризации подлежит задолженность по страховым взносам в государственные социальные внебюджетные фонды, начисленным пеням и штрафам, имеющимся у налогоплательщиков по состоянию на 1 января 2001 года. Решение о реструктуризации задолженности принимается налоговым органом по месту нахождения организации, но не заявлению, по данному до 1 января 2002 года. В отношении одной организации проводится одновременно реструктуризация задолженности во все государственные социальные внебюджетные фонды кроме государственного фонда социального страхования по страховым взносам – в полном объеме, а по начисленным пеням и штрафам 15 % на срок не более 5-ти лет, а также списание 85 % задолженности по начисленным пеням.

В соответствии с Порядком проведения реструктуризации задолженности государственные социальные

внебюджетные фонды утверждают графики погашения задолженности в Пенсионный фонд РФ в график погашения задолженности по пеням и штрафам включаются 15 % от суммы пеней и штрафов, имеющейся у организации по состоянию на 1 января 2001 года, за вычетом пеней и штрафов, уплаченных или списанных в период с 1 января 2001 года до 1 числа месяца, в котором подается заявление о предоставлении права на реструктуризацию. Графики погашения задолженности по пеням и штрафам должны предусматривать осуществление соответствующих платежей равными долями, но не реже одного раза в квартал, на срок до 5-ти лет.

В управление Пенсионного фонда улуса образована соответствующая комиссия, которая рассматривает и утверждает графики погашения задолженности по пеням и штрафам.

Налогоплательщикам следует поспешить.

Реструктуризация долгов проводится только до 1 января 2002 года. Налоговыми органами в отношении организаций, не подавших до конца текущего года заявление о предоставлении права на реструктуризацию задолженности, будут приняты меры по взысканию задолженности, включая инициирование банкротства организации.

Руководитель Инспекции МНС РФ
по Чурапчинскому улусу РС(Я),
Советник налоговой службы
II ранга Р.Д.ШАДРИНА.

Бахсы орто оскуолатын 90 сылыгар

ҮӨРЭХТЭЭНИН УОННА САЙДЫ

Дирин историялаах улуус кырдьаҕас оскуолаларыттан биридэстэрэ – Бахсы орто оскуолата бу дьыл ахсынны ыйыгар 90 сааһын бэлэтир. Төһө да ааспыт үйэ араас очурдарыгар оҕустардар, бу оскуолаттан үүнэн-сайдан тахсыбыт көлүөнэ ыччаттар республикага наука, культура, театральнай искусство, норуот хаһаайыстыбатын сайдыыларын биллэр-көстөр суолу-иһин хаалларбытара. Ол курдук, Саха АССР Министрдерин Советын Председателин солбуйааччынан, "Холбос" бырабылланьатын председателинэн үлэстэбит Д.Г.Барашков, СР үтүөлээх артисткатын Д.Г.Барашкова, Саха театры бири бастагы директорын Т.П.Местников, географическай наука докторын И.К.Ефимов, РСФСР, Саха АССР народнай артистарын П.М.Решетников, ветеринарнай наука докторун, профессор И.С.Решетников, РСФСР, Саха АССР народнай артистарын М.Д.Слепцов, техническай наука кандидаты Д.Н.Слепцов, Саха Республикатын үтүөлээх архитекторун, СР Государственной уонна П.А.Ойуунускай аатынан бириэмийэлэрин лауреаттарын И.А.Слепцов, фронтовик-судьяаччы Н.Д.Слепцов – Туо-булаах уо. д. а. ааттарын нэһилиэк, улуус дьоно кизин тутта ааттылар.

Бахсы нэһилиэгэр үөрэхтээһин сайдыыта сэрин, хоту көһөрүллүү, кэлин бөдөнүгүү содуларыгар улахан оксууну ылбыта. Оскуола сабыллан, олохтоохтор оҕолорун үөрэттэрэр баҕаттан атын сиргэ маассабайдык көһүрүлүн түмүгэр сүөһү иититинэн эрэ дьарыктанар учаастакка кубулуйбута, нэһилиэһин ахсаана лаппа аҕаабыта. Сэрин иннинэ тыһыынчанан киһи товоруһуот нэһилиэгэ кураанахсыбыта. Кэлин уларыта тутуу сылларыгар нэһилиэккэ сыһыа алын сүһүөх, салгыи ситэтэ суох орто (1987 с.) оскуолалар аһыллыбытара. Онтон 1994 сыллаахха орто оскуола статусун ылбыта.

Ханнык баҕарар нэһилиэккэ бигэ туруктаах оскуола баар буоллаһына, инники сайдыы түстэнэр. Ааһын түмүгүнэн көрдөххө, ситэтэ суох орто оскуола эрдэптинэ барыта 39 оҕо бүтэрбиттэн 21 оҕо атын сирдэргэ бараан үөрэхтэрин салҕабытара. Олортон орто анал үөрэти бүтэрэн 18 оҕо үлэһит буолбуттара. Кинилэртэн, хомойуох иһин, бири да оҕо үрдүк үөрэти ылбата. Орто оскуола алта сыл үлэстэн 31 выпускнигы таһаарда. 14-гэрэ Санкт-Петербург, Дьокуускай куорат

тар үрдүк үөрэтин тэрилтэлэригэр үөрэнэллэр, сорохторо бүтэрэн үлэһит сылдыаллар. 14 выпускникпыт араас хайысхалаах орто үөрэх тэрилтэлэригэр ндэ ыллылар. Бу чакчылар оҕо дьэтигэр уотуттан ырааппакка, төрөөбүт сиригэр-уотугар орто оскуоланы бүтэрэр үөрэххэ тардыһыны үрдэтир толору дакаастылар. Итин таһынан нэһилиэһин араас саастаах араҕата үөрэххэ тардыһытын күүһүртэ. Ол туһунан ааспыт сайын 40-гар диэри саастаах 7 киһи кэтэхтэн идэлэрин үрдэтинэ, сорохтор саҥа үрдүк үөрэх тэрилтэлэригэр киридилэр.

Оскуола материалнай базата мөлтөх, билигин ирдэбиллэргэ эппиттэстэбит. Билигин аҕа көлүөнэ дьоммут 1916 сыллаахха аҕылаатын түһэрэн, 1925 сыллаахха үлэстэ киллэрбит оскуолаларыгар үөрэнэ олоробут. Нэһилиэк дьонно "үтүө дьыала" хамсааһынга көхтөөхтүк кыттан, бу дьыл кулун тутар ыйыгар культурнай-спортивнай комплексы үлэстэ киллэрэн оҕо аймах, ыччат эт-хаан өтүһүн сайдытыгар, чөл олоһу пропагандалааһынга улахан кыахтары биэрдиэлэр. Чааһынай предприниматель В.П.Васильев көбүлээһининэн тутуулар аныгы ирдэбиллэргэ толору эппиттир уһуйаан дьэтигэр сотору бүтэн үлэстэ киллэрэ былаанналар. 1997 сыллаахха туруорсубут таас оскуолабыт тутуута, бытаан да буоллар, иннин дьэки сыбарыйар. Бу этилибит тутууларга Дьокуускай куоракка олорор билигин бири дойдулаахтарбыт "Бахсы" обществолара (председатель Т.Е.Егорова) күүс-көмө буоларын бэлэтир тороостоох.

Үөрэнээччи билингэ-көрүүгэ тардыһыта быһаччы учууталтан тутулуктаах. Нэһилиэккэ кадры олохсугууга сыллага үлэстэбит. Ол түмүгэр билигин үлэһит олоһор ледколлектив 75 ырыһыана – олохтоох учууталлар. Билигин кэккэбитигэр үлэһит сылдыаллар: 40-ча сыл устата эдэр көлүөнэ интингэ-үөрэтингэ олоһун бүтүннүү анаабыт, педагогическай үлэ уонна тыыл ветерана, хоту көһөрүллүү кытылааһа, эдэр ыччат наставнига М.И.Барашкова, РФ үөрэтирин туйгунара П.Е.Сокольников, А.К.Барашкова, СР үөрэтирин туйгуна Е.Н.Винокурова. Бу учууталлар педагогическай базаларыгар 1993, 1994, 1996 сылларга улуустаагы семинар-практикумнар ситиһилээхтик ытыллыбытара. Оҕо үөрэтингэ-интингэ өр сылларга таһаарылаахтык үлэлиилэр: нууча тылын уон-

на литературатын учуутала Т.Я.Попова, математика учууталлара И.Ф.Винокуров, Р.И.Барашкова, саха тылын уонна литературатын учуутала Ж.Ф.Барашков, алын кылаас учууталлара Н.Ф.Егорова, А.Е.Васильева, үлэ уруогун учуутала Е.К.Федосеев, педагог-библиотекарь, нэһилиэк, оскуола историяларын чинчийээччи Л.И.Семенова. Эдэр кэскиллээх учуутал А.А.Захарова үлэтин ситиһилээхтик саҕалаата.

Билигин учууталларбыт үөрэтин саҥа технологиятын уонна методикатын баһылырга утуһунахтык үлэлиилэр. Онук И.Ф.Винокуров "Оҕо билигин тест көнүөхтөрүллөөһүн", Т.Я.Попова "Лабораторные знания и уроки мастерские", Р.И.Барашкова "Куолаан үөрэтин", Н.Ф.Егорова "Школа 2001" программаларынан предметтарын үөрэтэллэр.

Дьокуускайга олорор бири дойдулаахтарбытын кытта "Бахсы" түмсүү уонна Попечительскэй сэбиэт (председатель П.Д.Барашков) көнүөх сибээс олохтоһоно. Кинилэр оскуола, нэһилиэк сайдыыларыгар мэлдьи күүс-көмө, субэ-ама буолаллар. Бири дойдулаахтарбыт П.Д.Барашков, Т.Т.Егоров, В.Е.Попов, А.П.Решетникова, И.А.Слепцов, А.Д.Слепцов, И.И.Ефимов – Август Муран уо. д. а. нэһилиэк дьонун-сэргэтин, үөрэнээччилэри, учууталлары кытта мэлдьи көрсүһэлэр, билиһиннэр-көрүүлэрин үлэстэллэр, билигин кыһалбаһытын быһаарсаллар.

1999–2000 сс. үөрэх дьылыгар ледколлектив оскуола салгыи сайдар хайысхатын тобулан "Природа – естественная развивающаяся среда ребенка" диэн темалаах программаны улуустаагы экспертнэй сэбиэккэ көмүскээн, улуустаагы статус ылан үлэһит сылдыар (салыйааччы директору экспериментальной үлэстэ солбуйааччы Н.Ф.Егорова, научный консультант УОУИИ интэр үлэстэ кафедратын доцент Е.С.Никифорова).

Онон, мин санаабар, үөһэ ахтыллыбыт чакчыларга олоһуран, Бахсыга үөрэхтээһин салгыи сайдарыгар олук уурулуна. Кэлэр XXI-с үйэ ыччаттара, олоһор-үлэстэн ааспыт аҕа көлүөнэни утумунаан, нэһилиэкпит, улууспут, республикабыт сайдыыларыгар бэйэлэрин кылааттарын киллэрээхтэрэ диэн эрэллээхпин.

А.К.БАРАШКОВА,
Бахсы орто
оскуолатын директора,
РФ үөрэтирин туйгуна.

Чурапчы сэлээннээтигэр сэтгэний 9 күнүгэр культура управлениетин дыктин быыстаткалыыр саалатыгар Александра Фоминична Оконешникова, Евдокия Тимофеевна Миронова уонна Павел Алексеевич Варламов тус бэйэлэрин уонна үөрэтэр оҕолорун быыстаткаларга туруорулунна. Быйыл сана үлэс киллэркилэбит быыстатка саалата «изиннэн-куонунан, дыон эргийэ сылдьан көрөрүгэр табыгастаабынан, ситэбинэ-хоттобуна улууслут биһир кэрэ-бэлэ мизэстэ, дыон-сэргэ товоруһар сирэ буолууһу. Маныаха, ССРС Художниктарын союһун чилиэнэ Р.М. Пинигин тоһоҕолоон бэлиттээбитин курдук, уотун-күөһүн, сырдатыйтын, ис бараанын тулсаран оҕоруохха наада.

Быыстатка кыттыылаахтарын кылгастык билиһиннэрдэххэ манньк. Оконешникова Александра Фоминична — Мугудайдаабы Ивановтар «Баба санаа» авторскай оҕуолаларын учуутала. Кини бу оҕуолаа 1992-1993 с.с. үөрэх дыйыттан «Туосчаан» куруһуогу салайан кэллэ. Куруһуокка 15-ти оҕону сырытыннара, биһирднн оро нэдиэллэ 2-3 төгүл дьарыктанар. Аан бастаан хортунуона киллэри быйыттан саҕалаан, боростуой ыаҕалары сабынан тигэргэ үөрэнэллэр. Онтон сизлээн, кылтан ынах быаларын хатарга үөрэнэн баран туос иһиттэри тигиһэ юириэллэр. Ыаҕастары тигиттэн уустугурдан томторугу, чабычабы, маллаах иһити уо.д.а. тигиһэ үөрэнэллэр. Киллэргэтигэр эмиз сыйыа уустук көрүмүн үөрэтэн илэллэр.

Александра Фоминична бэйэтэ тикпит үлэлэрэ, үөрөппит оҕолорун айымньыта.

ылаа араас быыстаткаларга мэлдьи ииники күөһүнэ сылдьаллар. Холобур, 1994 с. республикатаабы «Домашняя утварь» быыстатка III мизэстэ, 1997 с. ЮНЕСКО тэрнелибитэ 50, бичат сылларынан ытыллыбыт конкурс-быыстатка Гран-при хаһаайына, 1999 с. оҕо аймах республикатаабы быыстаткалар III мизэстэ буолбуттара, «Дети Азии» күрэхтэһиһэ тэриллит быыстатка анал Дипломунан наҕараадаламмыттара. Туосчуг мындыр идэтигэр уһуйбут оҕолорун үлэлэрэ аан дойдуга тийэ библибиттэ. Ол курдук, ЮНЕСКО дыйалабыай көрсүһүүтүгэр 18 туос сувенир иһиттэри бэлиттэммиттэ, Италияга, Францияга, Японияга үөрэнээччилэр үлэлэрэ туруоруллубуттара.

А.Ф.Оконешникова үлэ-үрдүктүк сыналалан, Саха Республикатын үөрэ-биритин туйгуна аат иһэриллэбитэ, «Дети Азии» фонд стипендията, «Педагог-маастар» аат хаһаайката, үгүс грамоталарынан, дипломнарынан наҕараадаламмыта.

Миронова Евдокия Тимофеевна — Кытаанах орто оҕуолатыгар живописи, ис-

Кэрэ эйгэтигэр СЫЛДЬЫН - КӨРҮН, КЭРЭХСЭЭН!

куство историятын учуутала. Бэйэтэ уруһуйунан дьарыктанарын таһынан үөрэнээччилэри искусство бу дыкти эйгэтигэр уһуйар. 1995 с. улууска ытыллыбыт Кытайы 50 сылыгар аналлаах «Кытайыга — салют!» уруһуй конкурсугар II мизэстэн ылбыта. 1996 с. персональнай быыстатката төрөөбүт Болтоно нэһилиэгэр, 1997 с. П.М.Решетников аатынан народнай театрга, 1998 с. үлэлиир оҕуолатыгар, 2000 с. улуус дьаһалтатын дыктигэр, оҕо музыкальнай оҕуолатыгар туруоруллубуттара. Уон сыл устата Кытаанах оҕуолатыгар идэтинэн үлэлэтэ. 36 выпускник уруһуй хайыската, үгүс грамоталарынан, дипломнарынан наҕараадаламмыта.

Ол курдук, быйырын оҕуола «Эрэл» лаабырын бастыгар, быйыл Таатта улуһун Туора Күөл оҕуолатын «Манай» лаабырыгар уруһуйдуг оҕолору сүүмэр-дээн дьарыктаага. Кини уһуйбут үөрэнээччилэрэ араас таһымнаах конкурстарга ситиһинилээхтик кытталлар. Холобур, 1994 с. «Аляска уонна Россия хотугу сири оҕолоро — айылба харыстабылыгар» аан дойдутаабы конкурска Потопов Слава, Коркина Лана биһирэбил бириһи, 1998 с. Москвага В.М.Васнецов убулуйдээх конкурсугар Лазарева Маша «Көбүөр самолет» үлэс I мизэстэ, 1999 с. республикатаабы «Народная Пушкинана» конкурска Коркина Лана II мизэстэ, 2000 с. республикатаабы «Төрөөбүт норуоллут дыкти оҕуоруйата» конкурска Игнатьева Кыдаана III

мизэстэ, 2001 с. республикатаабы «Радуга профессий» конкурска Никитина Сардана I мизэстэ буолбуттара.

Евдокия Тимофеевна «2000 сыл учуутала» конкурс «Эрудит-учуутал» номинациятын кыайылааба, үөрэх уонна культура управлениеларын Грамоталарынан, дипломнарынан наҕараадаламмыта.

Варламов Павел Алексеевич 1976 с. улуустаабы олох-дьаһах комбинатын сувенир оҕорор сыагар үлэс кирибитэ. 1996-1998 с.с. Чурапчы орто оҕуолатыгар, интернат-оҕуолаа уруһуй учууталынан үлэлэ-битэ. Кини үөрөппит, мастан кыһарга, чочуйарга уһуйбут утумнааччылар Константин Лыткин, Николай Кузьмин, Иван Попов, Иннокентий Адамов, Афанасий Кутугульдинов, Горнайтан Алексей Васильев, Мэнэ-Хаҕаластан Иннокентий Сергеев республика билли-илээх маастардара буола үүннүлэр.

Павел Алексеевич мастан кыһан оҕорбут сувенир-дара, чочуйбут чороонноро, кыттыалара, араас сахалыи иһиттэри тупсаҕайдарынан, ойуулар-мандардара кэрэ-лэринэн дыон-сэргэ биһирэ-

билиһ ылаллар. Кини Чурапчытаабы «Ай» народнай студия маастара, араас быыстаткаларга ситиһинилээхтик кыттар.

Быыстатканы аһыыга культура управлениетин начальнига М.Г.Сибиряков, улуус дьаһалтатын тэрийэр үлэс отделын начальнига В.М.Ядрихинская, Чурапчы сэлээннээтин баһылыга М.Н.Савина, ССРС культу-ратын туйгуна, художник В.Н.Дьячкова, «Көлүкэ-чээн» народнай ансамбль салайааччыта Н.Н.Терютин, ССРС художниктарын союһун чилиэнэ Р.М.Пинигин, Кытаанах орто оҕуо-латын заууһа Н.Ф.Смирни-ков, «Ай» народнай студия салайааччыта А.П.Захарова эбэрэ тылы эттилэр. Быыс-татканы тэрийбиттэргэ ана-ан ылбаҕай ырыа ылланна, үгүс-үбүтү тардылынна.

Чаччы да талааннаах, норуоттан тахсыбыт маас-тардар А.Ф.Оконешникова, Е.Т.Миронова П.А.Варла-мов уонна кинилэр үөрэнэ-чиллэрин үлэлэрэ 2002 сылга Дьокуускайга «Сим-мэх» галереяга туруорул-луога. Улууслут олохтоох-торун бу араас эйгэс дьарыктанар маастардар быыстаткаларга сылды-аргытыгар ытырабыт. Эһигини кинини үөрдэр-до-лугар кэрэ эйгэс күүтэр.

А.СЛЕПЦОВ.

Хавртыскаларга: А.Ф. Оконешникова; Е.Т. Миро-нова; П.А.Варламов; «Туос-чаан» куруһуокка дьарык-танааччылар туосчан тикпит үлэлэрэ; «Эдэр ху-дожник» куруһуок чилиэнэ Туйоора Герасимова «Бизс ынахтаах Бэйбэрикээн эмээхсин» диэн айым-ныта.

Улууска ветеринарнай сулууспа тэриллитэ 80 сылын көрсө

ААТЫН ЭЛБЭХТЭ ИСТИЭН...

көстүүтүнэн биһиги улуус-лут субу сотору төрүтэммитэ 80 сыллаах үбүлүүһүн бэлиттэри бэлэмнэнэр ветеринарнай управлениета, кини үлэс-хамнаска ааспыт үгүс түбүктээх суола-ниһэ буолар.

Хайа баҕарар коллектив үлэс-хамнаһа, олоҕо-дьаһага салайааччыттан быһаччы тутулуктаах, оһон биһиги бэрт соторутаанна диэри Чурапчытаабы ветери-нарнай станцияга началь-нигынан үлэлээбит, биһир дойдулаахпыт, биллгин СР Тыа хаһаайыстыбатыгар уонна соторуолкаа минис-терствотын иһинэн үлэлиир Ветеринарнай департамент директора Л.И.Макарова туһунан бэрт кылгастык кэп-

сизхитин баҕарабыт.

Лариса Ивановна соторууттан кэлэн Чурапчыга олохсуйбут Рависа Проко-ровна Седумова соторох оҕото. Аҕалара эрдэ өлөн, ийэлээх кыыс хаһаайысты-баларын бэйэлэрэ көрөн олоһуруттара. Оһон Лариса сайынны аҕыах сүөһүлэри-гэр оттоһон, оҕо эрдэбиттэн үлэ-хамнас дьин тугун би-лэн улааппыта. Үөрэбэр да олус кыһамнылаах этэ, 1983 с. Чурапчы орто оҕуо-латын кыһы комүс медали-на бугэрэн таптыыр ийэтин долгулутта, ийэтэ барахсан кыһынын үрдүк үөрэх сыр-дык аартыгар албаан атаар-быта. Кыһа биэс сылынэн ветеринарнай врач дипло-наах төрөөбүт Чурапчыты-

гар ананан кэлбитэ. Эдэр специалиһы «Чурапчы» со-вхозка ыппыттара. Лариса Ивановна үлэтин бастагы сылларыттан кыһамны-ылаабынан, судургу майгы-тынан, үлэһитинэн дыонно-сэргэс сөбүлэспитэ. Кини тэрийэр дьобурдаабын бэл-лэтин көрөн, Кытаанахха ветеринарнай учаастак сэ-биздиссэйинэн ыппытта-ра.

Олоһун тосту улари-лыт, дьолу-соргуну аҕалыт 1989 сыл үүмүтэ. Дыйыта олоһун аргыһа буолуохтаах Василий Егорович Макаро-вы көрүһүннэрибитэ. Эдэр дыон сөбүлэһэн ыал буол-буттара, уол оҕолоромутта-ра. Ити нөҕүө сылыгар Ма-каровтар Чурапчыга көһөн

кирибиттэ, оһон Лариса Ивановнаны ветлечебница сэбиздиссэйинэн анаабыт-тара.Бу сылларга специа-лист, тэрийэччи, салайаач-чы быһытынан үгүс хаа-чистыбаларын көрдөрбүтэ. Ол курдук, ветлечебница эргэ дыктин орамуөһөтүн үлэһитиһэ табыгастаахтык тэриймитэ, биһир илээх би-гэ коллектив түмүтэ. Ара-ас лекциялары, конкурста-ры, научнай-практическай конференциялары тэрийэ-нытара, ыараханнык ыалды-ыбыт сүөһүлэр диагноста-рын таба туруоран араас уустук операциялары (кеса-рево сечение, руменотомия, о.д.а.) оҕорор.

1993 сылан Дьокуус-кайга кириэр дьэри улуус-

таабы ветеринарнай станция начальнигынан үлэлээбитэ. Ити сыллар Л.И.Макарова дыи-чаччы олоһу саналыы көрөрүн,сахалыы толкуй-даабын, билиһини кэм көрдөбүллэригэр сөл түбэһэрдики үлэлиир кыах-таарын көрдөрбүттэ.

Чурапчытаабы ветери-нарнай управление коллек-тива түмүлээн дьулуһа үлэ-нэн күнүтэ кынаттанан күүһүрбүтүгэр кини кылаа-та, үтүөтэ-өһөтө улахан. Күн бүгүн автономнай ситэ-ри хааччыллылаах, аныгы көрдөбүлгэ толору эппиз-тиир оборудованиелардаах, араас аппаратуралардаах ветеринарнай-чинчийэр ла-боратория сыл-сылаас, сырдык дыктигэр киридэх-хинэ Лариса Ивановна аатын элбэхтэ истиэн, ол курдук кинини маһна ахтал-лар, умнубаттар.

Иннокентий ГРИГОРЬЕВ.

«Ол биһир»

Программа передач ТВ с 19 ноября по 25 ноября

Понедельник, 19 ноября		Дмитрия Диброва. До 02.50		дари".		12.25 МОЯ СЕМЬЯ.		"Тайный агент" (США).	
1-я программа		2-я программа		07.15 "Телепузика".		13.30 "Что хочет женщина".		14.00 ВЕСТИ.	
Канал ОРТ		Канал РТР		07.40 СЕМЕЙНЫЕ НОВОСТИ.		Ток-шоу.		14.20 Детектив "Два билета на дневной сеанс". 1996 г.	
15.00		05.50, 06.50, 07.50, 08.50 ВЕС-		08.15 "Экспертиза РТР".		14.00 ВЕСТИ.		14.30 "Крылья любви".	
15.15		ТИ-МОСКВА.		08.30 "Национальный доход".		15.25 "Дикий ангел".		15.25 "Дикий ангел".	
15.35		06.00, 07.00, 08.00, 09.00 ВЕС-		08.35 "Том и Джерри".		16.20 "Простые истины".		16.20 "Простые истины".	
16.00		ТИ.		09.15 "Московские окна".		17.00 ВЕСТИ.		17.00 ВЕСТИ.	
17.00		06.15 "Селеста, всегда Селеста".		11.00 ВЕСТИ.		17.30 Программа передач.		17.30 Программа передач.	
18.00		06.45 "Православный календарь".		11.30 "Санта-Барбара".		17.35 "Северные эскизы".		17.35 "Северные эскизы".	
18.25		07.15 "Телепузика".		12.30 "Что хочет женщина".		18.30 Фильм Наталья Мос-		18.30 Фильм Наталья Мос-	
19.00		07.40 СЕМЕЙНЫЕ НОВОСТИ.		Ток-шоу.		квина.		18.40 Будни столицы.	
20.00		08.15 "Экспертиза РТР".		14.00 ВЕСТИ.		18.55 Выборы-2001. Кандидат		18.55 Выборы-2001. Кандидат	
20.25		08.30 "Национальный доход".		15.25 "Дикий ангел".		на должность Президента		на должность Президента	
20.50		09.15 "Московские окна".		16.20 "Простые истины".		РС(Я) В.В. Филиппов.		РС(Я) В.В. Филиппов.	
21.00		11.00 ВЕСТИ.		17.00 ВЕСТИ.		19.10 Видеозарисовка.		19.10 Видеозарисовка.	
21.35		11.30 "Санта-Барбара".		17.30 Программа передач.		19.26 Выборы-2001. Кандидат		19.26 Выборы-2001. Кандидат	
22.00		12.30 "Что хочет женщина".		17.35 "Женщина Севера в го-		на должность Президента		на должность Президента	
22.30		Ток-шоу.		роде на Неве". Этнографичес-		РС(Я) Ф.С. Тумусов.		РС(Я) Ф.С. Тумусов.	
23.00		14.00 ВЕСТИ.		кий музей. 2-я часть.		19.40 Выборы-2001.		19.40 Выборы-2001.	
23.30		14.30 "Крылья любви".		18.55 Чел олох тускула -		19.45 Реклама.		19.45 Реклама.	
23.50		15.25 "Дикий ангел".		Хангалас улууһа, Улахан Аан		19.55 Выборы-2001.		19.55 Выборы-2001.	
24.00		16.20 "Простые истины".		19.10 Выборы-2001. Кандидат		Канал РТР		Канал РТР	
24.30		17.00 ВЕСТИ.		на должность Президента		20.00 ВЕСТИ.		20.00 ВЕСТИ.	
25.00		17.30 Программа передач.		РС(Я)Ф.С. Тумусов		20.35 "Саха сирэ-Якутия".		20.35 "Саха сирэ-Якутия".	
25.30		17.35 "Женщина Севера в го-		Информ. программа.		Информ. программа.		Информ. программа.	
26.00		18.55 Чел олох тускула -		20.55 "Спокойной ночи, малы-		21.10 "Достоверно". Прямой		21.10 "Достоверно". Прямой	
26.30		Хангалас улууһа, Улахан Аан		ши".		эфир.		эфир.	
27.00		19.10 Выборы-2001. Кандидат		21.30 "Лик". Народный артист		21.30 "Лик". Народный артист		21.30 "Лик". Народный артист	
27.30		на должность Президента		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.	
28.00		РС(Я)Ф.С. Тумусов		22.10 ДТРА "Полярная звезда".		22.10 ДТРА "Полярная звезда".		22.10 ДТРА "Полярная звезда".	
28.30		19.40 Выборы-2001.		Семья года-2001. Мелни-		Семья года-2001. Мелни-		Семья года-2001. Мелни-	
29.00		19.45 Реклама.		Канал РТР		Канал РТР		Канал РТР	
29.30		19.55 Выборы-2001.		20.00 ВЕСТИ.		20.00 ВЕСТИ.		20.00 ВЕСТИ.	
30.00		20.00 ВЕСТИ.		20.35 "Саха сирэ-Якутия".		20.35 "Саха сирэ-Якутия".		20.35 "Саха сирэ-Якутия".	
30.30		20.55 "Спокойной ночи, малы-		Информ. программа.		Информ. программа.		Информ. программа.	
31.00		21.10 "Достоверно". Прямой		20.55 "Спокойной ночи, малы-		21.10 "Достоверно". Прямой		21.10 "Достоверно". Прямой	
31.30		эфир.		ши".		эфир.		эфир.	
32.00		21.30 "Лик". Народный артист		21.30 "Лик". Народный артист		21.30 "Лик". Народный артист		21.30 "Лик". Народный артист	
32.30		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.	
33.00		22.10 ДТРА "Полярная звезда".		22.10 ДТРА "Полярная звезда".		22.10 ДТРА "Полярная звезда".		22.10 ДТРА "Полярная звезда".	
33.30		Семья года-2001. Мелни-		Семья года-2001. Мелни-		Семья года-2001. Мелни-		Семья года-2001. Мелни-	
34.00		Канал РТР		Канал РТР		Канал РТР		Канал РТР	
34.30		20.00 ВЕСТИ.		20.00 ВЕСТИ.		20.00 ВЕСТИ.		20.00 ВЕСТИ.	
35.00		20.35 "Саха сирэ-Якутия".		20.35 "Саха сирэ-Якутия".		20.35 "Саха сирэ-Якутия".		20.35 "Саха сирэ-Якутия".	
35.30		Информ. программа.		Информ. программа.		Информ. программа.		Информ. программа.	
36.00		20.55 "Спокойной ночи, малы-		20.55 "Спокойной ночи, малы-		20.55 "Спокойной ночи, малы-		20.55 "Спокойной ночи, малы-	
36.30		21.10 "Достоверно". Прямой		21.10 "Достоверно". Прямой		21.10 "Достоверно". Прямой		21.10 "Достоверно". Прямой	
37.00		эфир.		эфир.		эфир.		эфир.	
37.30		21.30 "Лик". Народный артист		21.30 "Лик". Народный артист		21.30 "Лик". Народный артист		21.30 "Лик". Народный артист	
38.00		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.	
38.30		22.10 ДТРА "Полярная звезда".		22.10 ДТРА "Полярная звезда".		22.10 ДТРА "Полярная звезда".		22.10 ДТРА "Полярная звезда".	
39.00		Семья года-2001. Мелни-		Семья года-2001. Мелни-		Семья года-2001. Мелни-		Семья года-2001. Мелни-	
39.30		Канал РТР		Канал РТР		Канал РТР		Канал РТР	
39.50		20.00 ВЕСТИ.		20.00 ВЕСТИ.		20.00 ВЕСТИ.		20.00 ВЕСТИ.	
40.00		20.35 "Саха сирэ-Якутия".		20.35 "Саха сирэ-Якутия".		20.35 "Саха сирэ-Якутия".		20.35 "Саха сирэ-Якутия".	
40.30		Информ. программа.		Информ. программа.		Информ. программа.		Информ. программа.	
41.00		20.55 "Спокойной ночи, малы-		20.55 "Спокойной ночи, малы-		20.55 "Спокойной ночи, малы-		20.55 "Спокойной ночи, малы-	
41.30		21.10 "Достоверно". Прямой		21.10 "Достоверно". Прямой		21.10 "Достоверно". Прямой		21.10 "Достоверно". Прямой	
42.00		эфир.		эфир.		эфир.		эфир.	
42.30		21.30 "Лик". Народный артист		21.30 "Лик". Народный артист		21.30 "Лик". Народный артист		21.30 "Лик". Народный артист	
43.00		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.		РФ и РС(Я) В.Д. Антонов.	
43.30		22.10 ДТРА "Полярная звезда".		22.10 ДТРА "Полярная звезда".		22.10 ДТРА "Полярная звезда".		22.10 ДТРА "Полярная звезда".	
44.00		Семья года-2001. Мелни-		Семья года-2001. Мелни-		Семья года-2001. Мелни-		Семья года-2001. Мелни-	
44.30		Канал РТР		Канал РТР		Канал РТР		Канал РТР	
44.50		20.00 ВЕСТИ.		20.00 ВЕСТИ.		20.00 ВЕСТИ.		20.00 ВЕСТИ.	

